

Momo

eller Kampen
om tiden

Av Michael Ende **Översättning** Roland Adlerberth **Dramatisering** Johan Ehn **Förlag** Nordiska ApS
Foto Anders Thessing **Lärarmaterial** Anders Jansson & Anna Stigert
Med stöd från Kulturrådet, Region Stockholm och Stockholms stad

LÄRARMATERIAL

Innehållsförteckning

1. Olika vägar till fördjupning

- Samtal om föreställningens form
- Samtal utifrån associationer
- Samtal om pjäsens olika teman
- Samtal utifrån några av pjäsens repliker

2. Förslag på övningar/lekar

3. Fakta om Michael Ende

Hej!

Vi hoppas att det här lärarmaterialet ska bli användbart i klassrummet efter att ni sett Teater Barbaras föreställningen **MOMO – eller kampen om tiden**.

Vi föreslår några olika sätt att närma sig teaterupplevelsen.

Kolla gärna igenom materialet i förväg och fundera över vilka delar som kan passa just din elevgrupp.

En mer allmän och utförlig samtalsmanual finner du här:

<https://barbara.nu/wp-content/uploads/2017/06/Efter-teaterbes%c3%b6ket.pdf>

Tänk på att det inte finns några rätt eller fel när det gäller vad man tycker om en teaterföreställning. Ingens upplevelse av en föreställning är mer värd än någon annans.

Om ni har frågor är det bara att höra av sig till Teater Barbara på info@barbara.nu
Lycka till!

1. Olika vägar till fördjupning

- Samtal om föreställningens form
- Samtal utifrån associationer
- Samtal utifrån pjäsens olika teman
- Samtal utifrån några av pjäsens repliker

Samtal om föreställningens form

Ett sätt följa upp en föreställning kan självklart vara att prata om dess innehåll och utgå från själva berättelsen.

- Vad hände?
- Varför hände det?
- Hur påverkade det personerna i berättelsen? Osv.

Prata utan att värdera

Ett annat sätt - som vi tycker är mer fruktbart - är att titta på scenkonst ungefär så som man tittar på bilder. Detta görs bäst genom att ställa frågor som inte är värderande. T.ex.:

- Hur såg scenbilden ut?
- Hur började föreställningen?
- Vilka karaktärer mötte vi?
- Hur såg de ut?
- Vilka kostymer hade de?
- Varför tror du att de som gjort föreställningen har valt att göra så?

Det visar sig ofta att man kommer längre och djupare i sina tolkningar av ett konstverks innehåll när man börjar med att prata om formen utan att värdera. Samtalet kan sedan leda vidare till personliga reflexioner och olika omdömen.

Samtal utifrån associationer

Ett sätt att börja ett samtal om en föreställning man sett tillsammans kan vara att göra en runda där var och en nämner ett ord som dyker upp i huvudet när de tänker på föreställningen.

- Varför kom du att tänka på just det ordet?

Låt eleverna utveckla sina associationer utan att värdera.

Eleverna kan också få beskriva någon specifik scen, händelse, replik; någon sångfras eller en av pjäsens rollkaraktärer som lever kvar i tankarna. Prova följdfrågor som:

- I det du beskrev; vad kom du att tänka på?

- Hur tänker de andra i gruppen kring samma företeelse?

- Vad var trovärdigt? Vad var mindre trovärdigt?

Samtal utifrån olika teman i MOMO – eller kampen om tiden

Tid - Förslag på frågeställningar:

- Vad är tid?

- Vad använder vi den till?

- När går tiden långsamt?

- När går tiden snabbt?

- Vem bestämmer över barns tid?

- Vem bestämmer över vuxnas tid?

- Vem bestämmer över din tid?

- Vad är viktigt för dig att hinna med?

- Vad drömmer du om att göra om ett år?

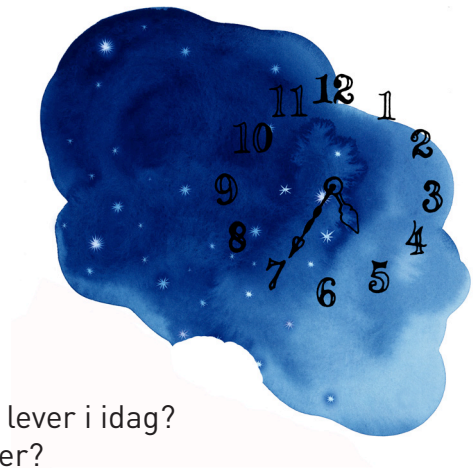
- Vad fanns i berättelsen som påminner om den tid vi lever i idag?

- Vad fanns i berättelsen som påminner om andra tider?

- Vilken skillnad är det på tid i skolan, tid hemma och tid med kompisar? Tid med mobil, padda, dator?

- Varför är det viktigt att kunna klockan?

- Hur skulle vi uppfatta tid om inte klockor fanns?

Att höra till och känna sig som hemma

MOMO har rymt från ett barnhem där hon kände sig utanför, där hon inte trivdes. När hon lär känna stadens innevånare känner hon sig snart som hemma, som en del av en gemenskap.

- Vad behövs för att man ska känna gemenskap?

- Vad får dig att känna dig som hemma?

Samtal utifrån några repliker och sångtexter ur pjäsen

BEPP0 (sjunger)

*Tid är liv och livet bor i hjärtat
Så ta vara på den tid du har
Tid är liv och livet bor i hjärtat
Gör det bästa av den tid du har*

- Vad tror du att Bebb0 tänker på?
- Vad kommer du att tänka på?

MOM0 (sjunger)

*Tiden går och vi med den
Allt som var blir nytt igen
Inget som har hänt blir kvar
Vi vaknar upp till nya dar*

- Vad tror du MOM0 tänker på?
- Vad kommer du att tänka på?
- Känner du någon som påminner om MOM0?

GIGI

Alltså, jag måste hitta ett annat jobb om jag en dag ska bli rik och berömd!

MOMO

Är det din dröm, Gigi?

GIGI

Är inte det allas dröm?

- Vad drömmer du om att göra? Om ett år? När du blir vuxen?

NICOLETTE (sjunger)

Måste skynda mig och inte stanna kvar

För den som sparar klokt – han tiden kvar har

Inte sitta ner – fundera över livet

Att njuta utav stunden – helt klart överdrivet

SKYNDA, SKYNDA, SKYNDA

DEN SOM SPAR HAN HAR!

SKYNDA!

DEN SOM SPAR HAR TIDEN KVAR!

- Att spara tid; vad betyder det för dig?

- Att slösa bort tid; vad betyder det för dig?

2. Övningar/Lekar

Gör egen skuggteater

Sätt upp ett vitt tyg i en dörröppning. Sätt en stark lampa en bit från tyget. Ställ dig mellan lampan och tyget.

- Vad ser de som står på andra sidan tyget?

- Vad händer när du närmar dig tyget?

- Vad händer när du närmar dig lampan?

- Hur ska du ställa dig och hur ska du röra dig för att de på andra sidan tyget ska se vad du gör?

Lek: Hur lång är en minut?

En person tar tid och säger "Nu" när klockan startar. Sen får de andra ropa "Nu" när det tror/känner att det gått en minut.

- Hur uppfattar du en minut om du inte ägnar all uppmärksamhet åt att försöka känna tidens gång?

3. Fakta om Michael Ende

Michael Ende föddes 12 november 1929 i södra Tyskland och avled i augusti 1995. Han var son till en konstnär och växte upp omgiven av kreativa människor. Pappans konst förbjöds av nazisterna och Michaels barndom påverkades mycket av allt det som skedde under Andra världskriget. Mot slutet av kriget blev han t.ex. inkallad, trots att han bara var 15 år. Men han rev sönder sin inkallelseorder och gick med i en hemlig motståndsgrupp.

Efter kriget började han skriva poesi och noveller. Samtidigt började han prova på skådespelaryrket. Och på att skriva pjäser. Han turnerade som skådespelare runt om i Tyskland och skrev sketcher och sångtexter för olika cabaretsällskap. I slutet av 1950-talet började han skriva på sin första barnbok, *Jimmy Knapp och Lukas*. Efter lång tid fick han den publicerad och den vann flera priser. Den gavs ut i Sverige 1960.

1973 publicerades *Momo eller kampen om tiden* (på svenska 1980). Boken blev en succé och har översatts till ett flertal olika språk och sålts i flera miljoner exemplar. En film gjordes 1986.

1979 publicerades *Den oändliga historien* (på svenska 1982). Den blev en framgångsrik film 1984.

Michael Ende menade att han skrev för alla åldrar, inte bara barn. Hans böcker är ofta en blandning av realism och fantasy. Realismen speglar den verklighet vi lever i och fantasin sätter ljuset på de ökande problem som vårt moderna, teknologiska samhälle för med sig.

Källa: Wikipedia (https://sv.wikipedia.org/wiki/Michael_Endel)

